

Geachte leden van het Dagelijks Bestuur,

Op 15 april 2024 ontvingen wij de Jaarstukken 2023 en Regionale Agenda en begroting 2025-2028 Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen. Graag geven we een reactie op deze stukken.

Begroting 2025-2028

Gemeenten bevinden zich in een periode van financiële uitdagingen. Dit impliceert dat we zorgvuldig moeten overwegen welke financiële impact onze acties hebben, we kritisch zijn en niet zondermeer instemmen met financiële verhogingen.

We verzoeken de GMR om rekening te houden met de financiële situatie van gemeenten en samen met de colleges serieus te blijven kijken naar de gestelde ambities en bijbehorende kosten.

Indexatie

Voorgesteld wordt de inwonerbijdrage per 1-1-2025 van €8,55 naar € 9,01 op te hogen. Oorzaken zijn o.a. de inflatie en de stijging van de cao-lonen. De GMR hanteert een indexatie van 6,54%, conform de Begrotingsrichtlijnen Regio Nijmegen 2024 (BRN).

We verzoeken de GMR als uitgangspunt voor de indexatie voor 2025 exact aan te sluiten bij de loon-prijsontwikkelingen die gemeenten via het accres gecompenseerd krijgen. Op basis van de het MEV van het CPB komt dit voor 2025 neer op 4,18%.

Wij zijn van mening dat met een lagere prijsindexatie u in staat moet zijn om alle opgaven uit te kunnen voeren. Indien u voor 2025 niet kunt voldoen aan alle opgaven vanwege de lagere prijsindexatie, is prioritering noodzakelijk. In dat kader denken wij onder anderen aan de volgende projecten om te temporiseren / uit te stellen of te stoppen:

- *Verbeteren van de dienstverlening aan mkb*
- *Circulaire economie en ketens*
- *Water en klimaatadaptatie*
- *Professionalisering van culturele instellingen*
- *Verkenning Nijmegen culturele hoofdstad*
- *Speerpunt 4 Gedrag en duurzame mobiliteit*
- *Speerpunt 5 Verkeersveiligheid*
- *Uitvoeren ambitedocument en uitvoeringsplan verhaallijnen*
- *Profileren bezoekersmogelijkheden in de regio*
- *Versterking van duurzame logistiek*
- *Circulaire bouw en infra*
- *HUB's*

Voorgaande opgave is een indicatie waaraan de raad denkt. De raad behoudt zich het recht voor om op een later moment de lijst met prioriteringen aan te passen/aan te vullen of te wijzigen. De raad gaat graag met u in gesprek over de prioriteringen indien u denkt dat prioritering nodig is om binnen de financiën te kunnen blijven.

Voor 2026 en verder verwachten wij dat u scenario's van -10%, -5% en 0% uitwerkt, zodat we tijdens de 'ravijnjaren' de financiën effectief kunnen beheren. Tevens vragen we u in beeld te brengen welke inhoudelijke keuzes te maken zijn in uw dienstverlening. We verwijzen u hierbij naar de brief die de wethouders financiën regio Arnhem d.d. 11 december 2023 hebben gestuurd.

The Economic Board (TEB)

In de begroting is voor 2025 een indexering opgenomen van €1,04,-. Veertien gemeenten hebben in 2020 het voornemen uitgesproken jaarlijks voor een periode van vijf jaar (2021-2025) een bijdrage te leveren van €1,- per inwoner aan de TEB. We vragen TEB voor 2025 zich aan de

bijdrage van €1,- per inwoner te houden en voor de nieuwe periode (2025-2029) deze indexering mee te nemen.

Financiering HCA

De Human Capital Agenda is geen speerpunt meer van de Productieve Regio. Desalniettemin heeft de Gemeenschappelijke Regionale Organisatie (GMR) zich verbonden om gedurende de periode 2024-2026 jaarlijks € 158.000 toe te wijzen aan dit initiatief. Dit bedrag vertegenwoordigt in 2025 meer dan 20% van het totale budget van de Productieve Regio. Daarom verdient dit onderwerp meer prominentie in de regionale agenda van de GMR;

In de conceptmemo die op 10 april is besproken in het Algemeen Bestuur (AB), ontbreekt voldoende aandacht voor het ontbreken van een volledig sluitende begroting. Bovendien streven wij ernaar een voorwaarde toe te voegen aan de toekenning van middelen vanuit de Gemeenschappelijke Regionale Organisatie (GMR) voor de periode 2024-2026. Deze voorwaarde luidt als volgt: alvorens de uitvoering van de Human Capital Agenda (HCA) van start gaat, moet er een sluitende begroting zijn, waarbij een evenwichtige bijdrage vanuit de triple helix gegarandeerd is.

Jaarstukken GMR 2023

Proces rondom de Jaarstukken

We uiten onze onvrede over het verlate verschijnen van de accountantsstukken en de aanpassing van de jaarstukken op het laatste moment. Wij hechten groot belang aan een tijdige en accurate oplevering van financiële rapportages, aangezien deze cruciaal zijn voor een betrouwbare en transparante bedrijfsvoering. De vertraging en de daaropvolgende aanpassingen hebben onze interne processen verstoord en het vertrouwen in de afgesproken deadlines aangetast.

Wij verzoeken u en de accountant dringend om in de toekomst strikter te voldoen aan de afgesproken termijnen en zorgvuldiger te werk te gaan om dergelijke situaties te voorkomen.

Resultaten Interactief dashboard integrale ruimtelijke ontwikkeling'

In de jaarrekening wordt op een heldere en juiste wijze de voortgang van de regionale samenwerking en de besteding van de budgetten in de GMR verantwoord. Er is echter één punt dat we graag benoemd willen hebben:

In paragraaf 1.3.5 van de Jaarstukken is niet verklaard welke resultaten er geboekt zijn bij het maken van het maken van het 'Interactief dashboard integrale ruimtelijke ontwikkeling' In de agenda voor 2023-2024 is immers opgenomen dat "Het dashboard Integrale ruimtelijke ontwikkeling (...) wordt in de periode 2023-2025 (...) ingezet als voortgangsmonitor en het verbeelden van de verbindende ruimtelijke aspecten, de progressie van de verstedelijkingsopgave en de vraagstukken die de opgaven in de regio oproept. "

Wij zaten hierop wél te wachten. Met name het (vanuit kaartbeelden) doorgroeien naar een voortgangsmonitor en progressie van verstedelijkingsopgave (en verwante vraagstukken) vinden wij potentievol. Daarom vragen wij u de in 2023 gemaakte stappen op te nemen in de Jaarstukken. Zodat dit verbonden kan worden met de voornemens rondom monitoring in de agenda voor 2025-2028. Wij waarderen de periodieke monitor en rapportage die meer inzicht moet gaan genereren in realisatie van ambities. Als bundeling van verschillende sectorale monitoringsinstrumenten, met als toevoeging realisatie vanuit het oogpunt van personele capaciteit en financiële ruimte.

Hiermee kan uitvoering bevorderd worden. Tevens helpt het raden om in beeld te brengen welke onderwerpen de Groene Metropoolregio tot op heden heeft opgepakt en hoe dit bijdraagt aan de realisering van gemeentelijke doelen.

Wij vragen u deze brede monitoring beter te verbinden met de beschrijving (van voortgang in) acties en maatregelen van betrokken partijen in de gebiedsprogramma's (paragraaf 2.1). Maak daarbij ook de koppeling met inzet van provincie, waterschappen, regio(gemeenten) want gebiedsprogramma's zijn interbestuurlijk én daarmee is er nadrukkelijk sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid c.q. geen sprake van gemeenten die primair verantwoordelijk zijn voor het

nemen van maatregelen.

Hoogachtend,